

Malmö stadsmiljöprogram |

Malmö's utemöbler

Gatukontoret
Februari 2005
Rev. mars 2009

Malmö stad

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Färgsättning.....	4
Belysning.....	5
Sittplatser.....	6
Cykelställ.....	7
Papperskorgar.....	8
Askkoppar.....	9
Hundlatrintunna.....	9
Trädskydd.....	10
Räcken.....	10
Pollare.....	11
Blomsterurnor.....	12

Foto: Omslagsbild; Tine Guth Linse, övriga bilder; Maria Isling.

Skriften producerades på gatukontoret i februari 2005. Programmet reviderades våren 2009.

Kontaktperson: Maria Isling, maria.isling@malmo.se

Inledning

1995 inleddes arbetet med ett stadsmiljöprogram för Malmö. Det genomfördes som ett samarbetsprojekt mellan Gatukontoret och Stadsbyggnadskontoret i Malmö.

”Stadsmiljöprogrammets övergripande mål är att ge Malmö – som helhet och de olika stadsdelarna – en tydlig och förstärkt identitet. Malmö ska genom detta bli vackrare och mer lockande för boende och besökare.” I arbetet med Stadsmiljöprogrammet ingick att ta fram ett utrustningsprogram för Malmö. Ett parallellt uppdrag ledde fram till att Malmö fick en malmöbänk och en blomsterurna i gjutjärn som ritades av Thomas Hellquist. Dessa produkter har sedan använts mycket flitigt i centrala Malmö och kommit att bli en viktig del i att Malmös identitet förstärkts. Förutom bänken och urnan har flera produkter såsom cykelställ, papperskorgar m.m. blivit standardutrustning i upp-rustningsprojekt och nybyggnadsprojekt. Det som saknats har varit en sammanställning av vilka produkter som skall användas.

Detta program sammanfattar vilka produkter kommit att bli Malmös utrustningsprogram. Programmet skall ligga till grund för och vägleda projektörer, konsulter och ansvariga för drift- och underhållsfrågor vid val av utrustning för Malmös offentliga rum. De flesta produkter är hämtade från olika utrustningsföretag. En del produkter är framtagna av Gatukontoret. När det gäller Malmösoffan och gjutjärnsurnan är de mönsterskyddade och Malmö stad äger ensamrätt att producera dessa. Övrig produktion av utrustning som är framtagna av Gatukontoret, överenskommes i varje enskild entreprenad.

I februari 2009 reviderades programmet då vissa produkter som inte visat sig fungera ersatts med nya bättre produkter. En viss bearbetning av texter och bilder genomfördes också.

Färgsättning

Utgångspunkt

Malmö gaturum lider brist på samordning. En mängd olika ting slåss om uppmärksamhet, alla vill att just deras skylt eller anordning skall synas. Alltmer kraftiga och extrema färgsättningar krävs för att man skall bli uppmärksammad. För att uppnå samordning behövs långsiktig koordinering och goda förebilder. Malmö har genom att ge staden en enhetlig färg på stadens anordningar skapat en lugnare stadsbild och samtidigt blivit ett gott föredöme. Den enhetliga färgsättningen ger staden ett bakgrundsackord som bara accepterar ett fåtal ”solister”.

Målet vid val av Malmöfärgen är att långsiktigt förstärka Malmöns identitet. Den utvalda mörkgröna färgen är en traditionell stadsfärg som använts länge på kanalräcken och belysningsstolpar i Malmö. På ett enkelt och självklart sätt hjälper den mörkgröna färgen till att profilera staden och att skapa en historisk och tidlös identitet.

Malmögrönt

Malmöfärgen är etablerad som Malmöns stadsfärg sedan 1996 och är en del av det politiskt förankrade stadsmiljöprogrammet. Malmöfärgen har färgkoden NCS 8010 – G10Y S, glans 70%. En översättning till RAL systemet innebär kod RAL 6009, med samma glanstal, 70%. För att få en exakt färgkulör vid ommålning ska även en likare användas. Den malmögröna färgen skall användas för all utrustning såsom papperskorgar, cykelställ, räcken, bänkar, belysningsstolpar, trädskydd, pollare, blomsterurnor m m. Alla avvikelser från detta skall godkännas av Gatukontorets ledning.

Malmögrönt

Belysning

Utgångspunkt ljussättning

En ljusplan för Malmös befintliga belysning togs fram våren 2008. Här står beskrivet på vilket sätt som Malmös offentliga rum ska ljussättas vad gäller exempelvis ljuskällor, ljuspunktshöjder och färgåtergivning. Utmed de centrala gågatustråken och i de centrala parkerna skall ljuskällor med hög färgåtergivning användas. Utmed stadens huvudleder och gator och i parker utanför de centrala delarna används högtrycksnatrium som har en något sämre färgåtergivning men är en fördel ur drift- och energisynpunkt. På stadsdelstorg och för att ljussätta enstaka föremål utanför de centrala delarna av staden såsom konstverk, kan dock ljuskällor med hög färgåtergivning användas. (se vidare i ”Ljusplan för befintlig belysning”).

Produktval

Ett antal armaturer har kommit att bli praxis att använda för vissa områden och vid vissa platser. Dessa armaturer har visat sig hålla en hög kvalitet vad gäller drift- och underhåll, i kombination med att de har ett högt estetiskt värde. För Hyllie resp. Västra Hamnen gäller andra armaturer, se vidare i ”Ljusplan för befintlig belysning”.

Äldre kulturhistoriska miljöer

Gågator innerstadstorg

Körbanor

Gjutjärnsstolpe & armatur.

Jacobsson, Avenue.

Philips, Köpenhamn i centrala staden och utmed huvudstråk, **Philips SGS 203** med planglas i övrigt.

Parkvägar

Philips GV 66, samt **SITECO**, **Mushroom**

Pollare

Philips , Verona.

Sittplatser

Utgångspunkt

Antalet typer av bänkar och soffor skall begränsas så att även sittplatserna blir en sammanhållande del av gestaltningen för staden. Ett annat viktigt mål är att sittplatserna skall vara tillgängliga för alla, dvs att de skall vara bra för personer med rörelsehinder att sitta på och enkla att komma upp ur. Det innebär att merparten av stadens sittplatser skall ha såväl ryggstöd som armstöd och att sitt höjd och sittdjup skall vara bekväm. Det är också viktigt att skapa förutsättningar för lite mer informella sittplatser, på murar och i trappor etc. Dessa skall då vara ett komplement till bänkar med rygg- och armstöd, därför ställs inte samma krav på tillgänglighet här.

Produktval

- Bänk med ryggstöd**
- Malmöbänken Kockum** - Gjutjärnsbänk som framtages av Malmö Gatukontor. Placeras i centrala Malmö, i de centrala parkerna och på stadsdelstorgen.
  - Lappset -Scandinavia, Malmömodellen** med armstöd, placeras utanför centrala Malmö. Oljad furu alt. målad med järnvitriol och malmögröna stålrör. I utsatta lägen kan träplankorna bytas mot återvunnet plastmaterial med inprästat armering.
  - Byarum, Vasa, Malmömodellen.** Oljad alm med malmögrön gjuten aluminium. Placeras i Västra hamnen.
  - Byarum, Joy.** Malmögrön målad furu med gjuten aluminium i stommen. Placeras i Hyllie.
- Bänk utan ryggstöd** Platsanpassad med följande grundutförande: ben av granit, längsgående träplank i ett långlivat trädslag exempelvis ek/ceder/alm som oljas. Placeras i stadsrum som inte har någon tydlig riktning.

Veksø NO, malmömodellen

Cykelställ

Utgångspunkt

Cykelställen skall vara enkla och stabila i sin utformning och cykeln skall vara lätt att parkera och binda fast i cykelstället. Cykelparkeringarna skall vara bekväma och se inbjudande ut. De skall placeras vid mål-punkter såsom entréer och samlingsplatser. Placeringen får inte inkräkta på vistelseutrymmen och gångstråk men måste å andra sidan vara tillräckligt nära dessa för att de skall komma till användning. På öppna platser skall cykelparkeringen ingå i helhetslösningen. Genom att integrera cykelställen med murar, räcken eller annan markutrustning kan en naturlig placering erhållas.

Utformning

Avstånd mellan cyklar ska vara 0,7 m. Avståndet gäller för såväl raka som sneda cykelställ. På vissa platser med begränsat utrymme, kan i sällsynta fall, avståndet mellan cyklarna minskas till 0,55 m.

För att tillgodose god framkomlighet för gående måste det fria utrymmet bakom en parkerad cykel vara minst 1,5 m. Cykelställen skall placeras så att synskadade inte av misstag kan hamna bland uppställda cyklar.

Produktval

Gatumiljöer, torg, parker

Veksø NO, malmömodellen med rak pollare, typ DI.

Papperskorgar

Utgångspunkt

Papperskorgar är liksom bänkar en viktig del av stadens utrustning. Ett urval av korgar har gjorts med målet att de skall vara inbjudande och lätta att slänga skräp i. De skall stå strategiskt och jämnt utplacerade så att skräpet hamnar där det ska. Det är också viktigt att papperskorgarna är ergonomiskt riktiga och lätta att tömma ur driftssynpunkt. På senare år har två nya produkter provats som innebär nya tömningsmetoder, dels sopsugning, dels med traditionell sophämningsmaskin. Bägge dessa system kommer troligen att utvecklas för platser där behovet av papperskorgar med stora volymer är stort såsom utmed stränder och i de större parkerna.

Produktval

Stor papperskorg

Veksø, Lotus malmömodellen med lock, placeras i centrala Malmö på torg och gator men även vid stadens bussterminaler och på stadsdelstorg utanför city. Kan kombineras med en underjordisk container som töms med sopsugningsmaskin.

PWS, Drive-In, papperskorg som innanför ytterskalet innehåller en traditionell soptunna, möjlig att tömma med vanlig soptömningsmaskin. Användes i parker med stort besöksstryck och på stränder.

G9 Udventar ApS, Panzer rund, placeras i parker.

Mindre papperskorg

NOLA, City Otto med integrerad askkopp, placeras utmed mindre frekventerad stråk, övergångställen, busshållplatser och invid sittplatser.

Lappset Nestor och Runar, används i parker.

Lappset, Torkel

Plastic Omnium, Fin Bin Collier

Askkoppar

Utgångspunkt

För att minimera behovet av sopning vid välfrekventerade sittplatser bör askkoppar placeras ut. Askkopparna kan i mer frekventa gångstråk och vid busshållplatser vara fritt placerade eller integreras i papperskorgarna. På lekplatser ska inga askkoppar placeras., då vi efterstavar rökförbud här.

Produktval

Fristående askkopp

Lappset, Torkel. Placeras utmed gågatustråket och på innerstadstorgen.
Plastic Omnium, Fin Bin Collier monteras på bef. stolpar invid sittplatser och busshållplatser som används mycket.
NOLA, Otto City (se papperskorgar).

Integrerade i p-korgar

Plastic Omnium, Fin Bin City "Doggy"

Hundtunna

Utgångspunkt

Sedan våren 2005 har en ny hundtunna placerats ut som har ersatt de gamla latrintunnorna. Hundtunnan är inte färgsatt i malmögrönt i sin helhet, själva tunnan är omålad och rostfri med en tydlig symbol. Det ska vara tydligt vad som är papperskorg och vad som är hundtunna.

Produktval

Hundtunna

Plastic Omnium, Fin Bin City "Doggy" med infästningsbåge.

Trädskydd

Utgångspunkt

Trädskydden är enkla och robusta i sin utformning och pockar inte på stor uppmärksamhet. De skall placeras vid träd på torg och utmed gator där träden behöver stöd. Träd som planteras utmed gator och i parker kan tillfälligt skyddas med enklare planteringsskydd av rundstörar i trä, enligt Gatukontorets standard.

Produktval

Trädskydd

JOM, stamskydd 2100, markgaller, lock och planteringslåda. Trädskydden placeras runt träd som står i utsatta lägen och på torg.

JOM, stamskydd

Torstenstaket

Staket/räcken

Utgångspunkt

Det låga **Torstenstaketet** skall användas som avgränsning för att skydda planteringsytor och rabatter.

Det för Malmö karaktäristiska, **böjda och raka Kockumsracket** skall användas som avgränsning utmed kanaler, kajer och som broräcke. Dessa räcken har funnits vid kanalerna runt den gamla stadskärnan sedan början på 1900-talet. Ett antal varianter på racket har tagits fram till Västra Hamnen. Räckena målas genomgående i malmö-grönt.

Torstensstaketet och Kockumsräckena är framtagna av Gatukontoret.

Kockumsräcke, rakt

Kockumsräcke, böjt

Pollare

Utgångspunkt

Pollare används för att definiera ytor och för att tydliggöra var olika trafikantgrupper hör hemma. Vid kajer utplaceras pollare ibland för att synliggöra och markera kajkanten av säkerhetsskäl.

Produktval

Gjutjärnspollare

JOM, 320 011. Klassisk, mer sirligt utformad gjutjärnspollare som används i den gamla stenstaden.

Veksø, Classic 85 alt. 86. Används som avstängning i gatumiljöer och vid övergångsställen. En taktill platta kan monteras på toppen av pollaren som möjliggör för synskadade att kunna läsa övergångsställets utformning.

Granitpollare

Bohus gatsten och kantsten AB, kvadratisk, alt. rund, råkilad granitstolpe. Placeras på torg och utmed kajer samt i kulturhistoriska miljöer.

Stålpollare

Rollepollaren, enkel, rund stålpollare som används i ytterstad. Pollaren är framtagen av Gatukontoret.

Blomsterurnor

Utgångspunkt

Urnor används som dekoration med blomsterutsmyckning på platser och torg. Urnor utplaceras ibland även för att hindra bilars framfart och för att sänka hastigheter.

Produktval

Blomsterurna

Malmöurnan, Kockum. En gjutjärnsurna som är framtagen av Malmö Gatukontor. Urnan skall användas i centrala Malmö och på publika platser i ytterområden såsom stadsdelstorg.

Glasfiberprodukter, Oas. Placeras i ytterområden och utmed huvudleder

Malmöurnan, Kockum

Glasfiberprodukter, Oas

GATUKONTORET

205 80 Malmö, telefon 34 10 00

E-post: info@malmo.se

www.malmo.se